

ZUPANIJAKI

Si predstavljate, kako zabavno bo arheologom čez 2.500 let, ko bodo izkopavali starodavno evropsko civilizacijo in naleteli na monumentalne blodnje slovenskih županov. Kdo ve, ali bo pojem župan, ki danes označuje lokalnega vladarja, takrat sploh še obstajal. Prav mogoče je, da bo beseda župan čez dve tisočletji s seboj iz davne zgodovine, ki ji rečemo tukaj in zdaj, prinesla podobno strahospoštovanje, kot ga ima danes pojem faraon. Kako bo znanost našim znanemcem pojasnila nenaden vznik kaste lokalnih vladarjev, ki je želela v mandatu ali dveh preseči tisočletno zgodovino krajev, ki so jim vladali?

Pomuzejih bodo na ogled makete visočih mostov, razglednih stolpov, pivskih fontan, gigantskih toboganov, napeljavnih iz najvišje občinske stavbe, kriptokrožišč, krožišč s plastičnimi konji iz ali-expressa, zmaji, argonavti, pa športnih dvoran in drugih domislekov iz kratke, a veličastne ere tako imenovanih županijkov ali županaonov.

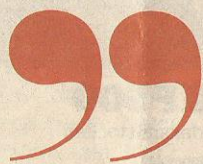
Si predstavljate, kako zanimiva bo zgodovina po muzejih?

»**Glej, mami, to** je znameniti svetilni LED-tlakovec, ki ga je svoji večni slavi na čast v časih, ko je bil Koper še kopno, dal vzditati Popovič Veliki, vladar, ki ga je znameniti pesnik starega veka Marko Breclj opeval kot koprskega palmitelja.«

In mamibo začela pojasnjevati, da je to isti velikan, ki si je nad Markovcem dal postaviti 111 metrov visok razgledni ud samo zaradi tega, ker ima župan v Rogaškem 11 metrov krajšega. Nato pa bo svoje dodal še muzejski vodnik s pojasnilom, da je dirko kovinskih razglednih konstrukcij začel lendavski faraon s postavitvijo 56 me-

Gostujoči komentar Miha Salehar

miha.salehar@gmail.com

»**Nekaj pa je naredil**« je fraza, s katero novi rod županskih vladarjev serijsko dobiva volitve. Ne da bi se kdo vprašal, kaj je in za koga. Ali koliko to stane.

trov visokega objekta nesmrtnosti; da pa so na Ljubljanskem barju pravkar izkopali nekaj podobnega, kar meri natanko dvakrat toliko kot koprski razgledni otepač, torej 222 metrov.

Toda viseči mostovi, stolpi in podobna zračna infrastruktura so samo nadgra-

dnja, nekakšna pravica tretjega ali četrtega mandata, ki občudovalcu, častilcu ali zgolj turističnemu vandravcu omogoči pogled iz ptičje perspektive na minulo delo vladarjevih mandatov. Smiselnost investicij v kranjska kriptokrožišča, brezhibne ljubljanske fuge, premnoge peš brvi čez mestne reke in kar je še podobnega, zažari v vsem svojem nesmislu šele, ko si stvaritve pogledaš iz zraka?

»**Mami, zakaj je** vladar poleg enega mostu dal postaviti še dva?«

»**Kersotakrat** plemena, živeča v morju pod otokom Krim, na nezavedni ravni sprejela idejo, da je vladar hkrati tudi Bog. Pri božjih stvaritvah pa ne prevprašujemo smisla, sine. Tudi pri vprašanju o nastanku žirafe ali koale ni odgovora, ki bi namigoval na kakršenkoli smisel. Bog je smisel sam po sebi.«

»**Toda Bog je** dober, mami: zakaj ni vseh svojih naporov in denarja investiral izključno v to, kar bi prinašalo korist vernikom oziroma občanom, kot so verujočim rekli nekoč?«

Na tem mestu se je zaradi pretežkih vprašanj precej izmzgana mami odhrkala in raje preusmerila temo. Toda vprašanja malega so merila v pravo smer.

»**Čemalorazmislimo**, je bog dejansko tisto, kar uokvirja naše vrednote. Naše vrednote pa odsevajo naša življenja. Pa pustimo, prosim vas, že enkrat pri miru tistega Boga, ki mu v nedeljo s figo v žepu namenjamo slabo urico, nato pa ga za sedem dni pozabimo. To ni pravi bog! Bogovi religij so zgolj neoprjemljiva ideja, o kateri, kot kaže praksa naših življenj, izrazito dvomimo; saj religijskemu bogu v resnici namenimo precej manj de-

la tedensko kot pa avtu in telefonu, ki ju imam na kredit. Seštejte in odštejte, vse bo jasno. Bogu, ki je absolutni vladar in oblikovalec naših življenj, se reče korporativni kapital. Od njega izvira vsa bleščeča materija, ki nam predstavlja največjo vrednost in najvišjo vrednoto, zaradi česar ji brez pomisleka podarjamo najlepša leta naših življenj.

Potem ključu je treba razumeti tudi župane, ki so med vso politično kasto v svojem razumevanju samega sebe kot božjega odposlanca najbolj transparentni. Če bi dal kriptokrožišče ali most poleg mostu postaviti z zasebnim kapitalom predsednik kake vlade, bi ga prej kot župana obesili za zajca in ga spraševali, zakaj ni dobrohotnega donatorja kot dober vladar prepričal, da bi svojo finančno dobroto materializiral v klančino za invalide ali kaj še bolj koristnega. Pri županih tega ne počnemo, saj so že po kriteriju lokalnega nam najbližji ljudje iz skupnosti, ki hodijo na kosila z bogom ali bogovi in pustijo, da kaka drobtinica z mize pade tudi nam.

In ne nazadnje! Zakaj bi od županov terjali smisel, če je naš modus vivendi podobno nesmiseln? Materialistični kič iz nerjavečega jekla, ki bo v nekaj mandatih pokopal stoletne identitete mest in občin, je duh časa, saj z nadstreški in tistim pod njim na osupljivo podoben način tudi sami sebi in sosedom dokazujemo, da smo v življenju nekaj dosegli, nekaj naredili.

In pravta ključni »nekaj pa je naredil« je fraza, s katero novi rod županskih vladarjev serijsko dobiva volitve. Ne da bi se kdo vprašal, kaj je in za koga. Ne glede na ceno. Ne samo »neposredno«, mislim.

Aja, pozabil sem. »Za prepoznavnost,« radi rečejo po novem.)

■ Miha Šalehar je dolgoletni radijski voditelj.

■ Komentarji izražajo stališča avtorjev, in ne nujno tudi organizacij, v katerih so zaposleni, ali uredništva Financ.